

PÕLLUMAJANDUSAMET

Taimkaitsevahendite jäägid 2019. a PMA proovides (tavatootmine)

Põllumajandusamet
Taimkaitse ja väetise osakond
Tartu 2020

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Seadusandlus

- Taimekaitseseadus
- Põllumajandusministri 29.11.2011. a määrus nr 90 „Taimekaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded“
- Veeseadus
- Looduskaitseseadus
- Kemikaaliseadus
- Jäätmeseadus
- Pakendiseadus
- Töötervishoiu ja tööohutuse seadus

Eesmärk

- Kasutajatele on kättesaadavad efektiivsed, nõuetele vastavad ja võimalikult ohutud taimekaitsevahendid
- Taimekaitsevahendite turustamise ja kasutamisega ei kaasne lubamatut ohtu inimese ning loomade tervisele ja keskkonnale

Taimekaitsevahendite kasutamise ja turustamise alast järelevalvet Eestis teostab Põllumajandusamet

Järelevalve

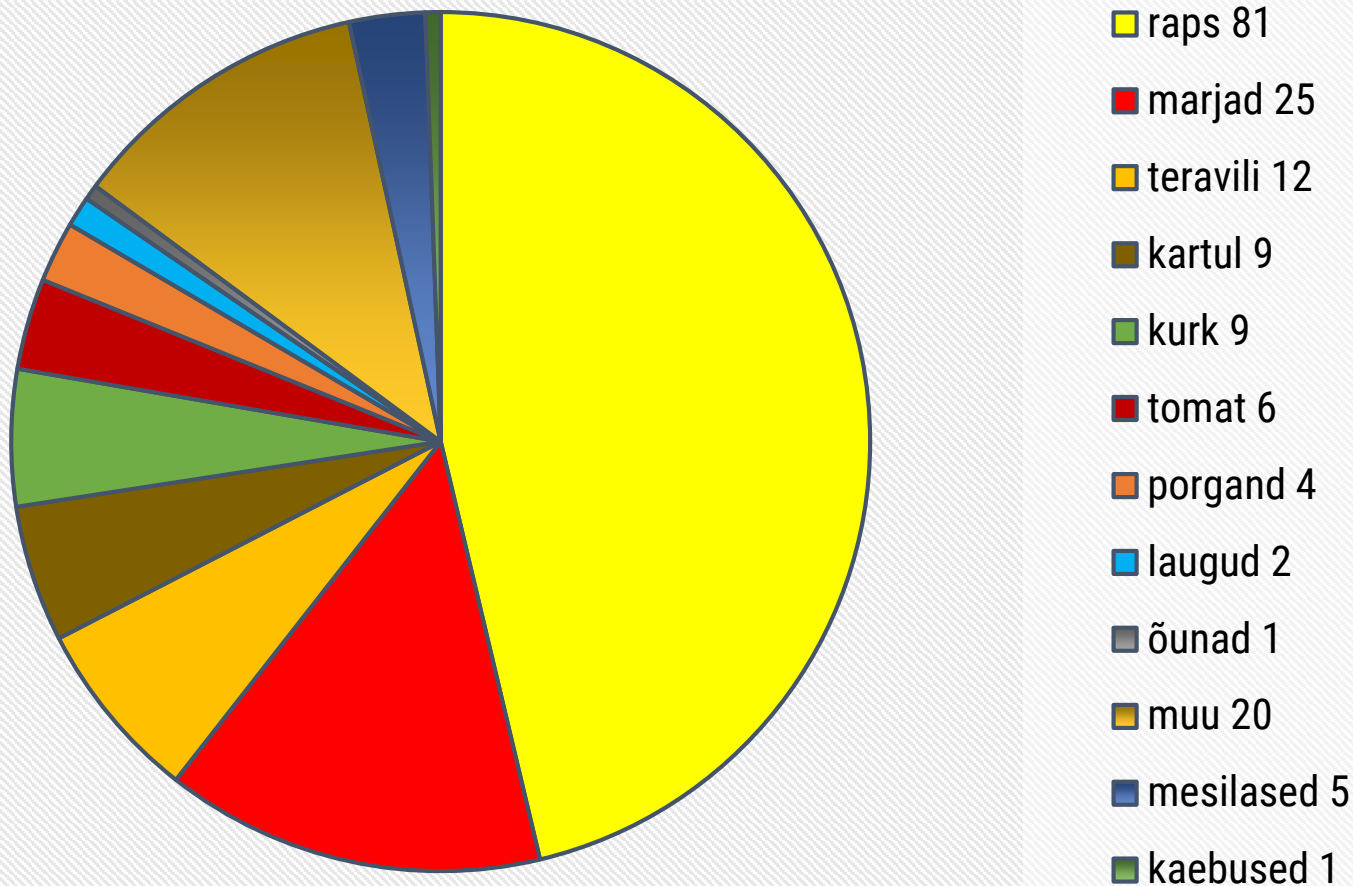
- Aastas viiakse läbi ca 1100 taimekaitsevahenditega seonduvat järelevalvetoimingut
  - Turustamine (hulgi- ja jaemüük, sh internetimüük) 170
  - Kasutamine (põllumajandus, mittepõllumajandus, aiandus, haljastus, metsandus jne) 400
  - Nõuetele vastavuse kontroll PRIA-le 150
  - Proovid taimsest materjalist ja põllumajandustoodangust (esmatootmine) võimalike jääkide kontrolliks 185
  - Seiresõidud 60
  - Taimekaitseseadmete korrasolek 160

Proovide planeerimine

- Analüüsime nii taimset materjali kui toodangut
- Pooled proovid taimikust, pooled toodangust
- 2019 prioriteedid
  - rapsikasvatus
  - glüfosaadi muudetud kasutustingimused (alates 1.12.2018 on keelatud glüfosaadi koristuseelne kasutus saagi närvutamise või kuivatamise eesmärgil)
  - väljaantud erilubade alusel taimekaitsevahendite kasutamine
- Eestis enim tarbitavad kultuurid, mida sageli süüakse värskena (marjad, kartul, kurk)

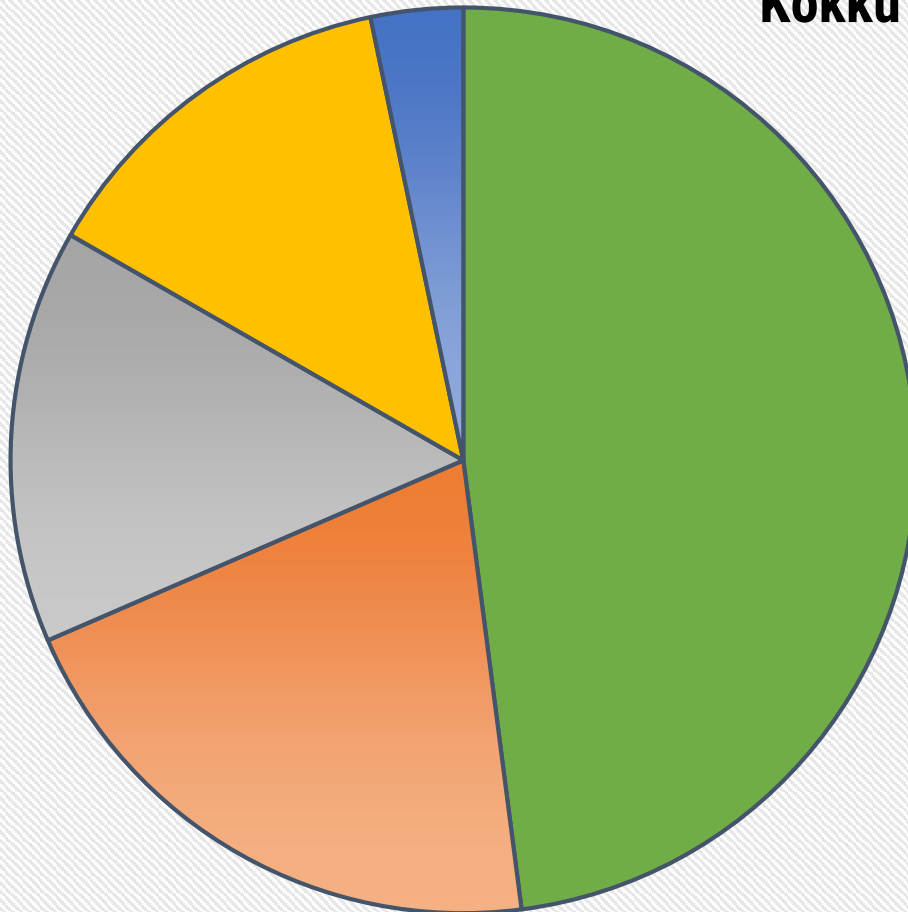
Proovid 2019

Kokku 175 proovi

Analüüsid 2019

Kokku telliti 365 erinevat analüüsi

■ QuEChERS-meetod
175

■ Glüfosaat 75

■ Ditiokarbamaatide
summa 54

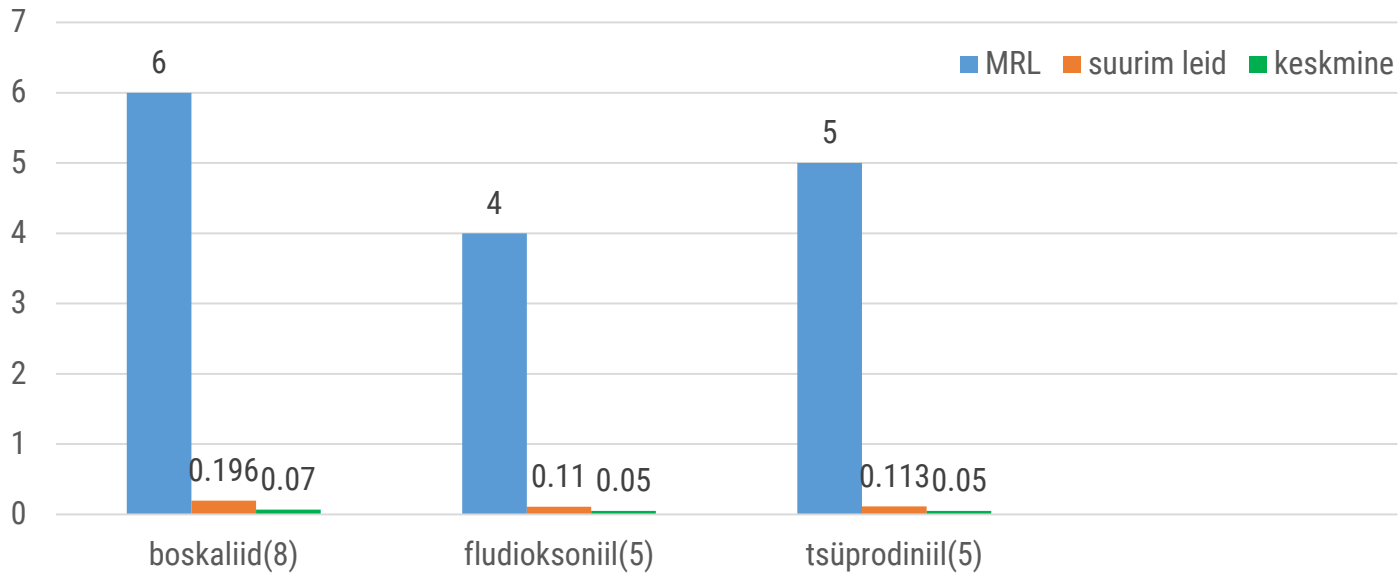
■ Kloormekvaat,
mepikvaat 49

■ Dithianon 12

Marjad

- Proove kokku 25: maasikas 22, vaarikas 2, murel 1
- Kõigil maasikaproovidel telliti multianalüüs + kõik üksikmeetodid
- Puhtad 12, jääkidega 13, toiduohutuse piirnormi (MRL) ületusi 0

- Mittelubatud vahendi kasutamine 2 (dimetoaat, fluopüraam)

Kurk

- Proove kokku 9
- Kõigil kurgiproovidel telliti multianalüüs + glüfosaadi analüüse 1, ditiokarbamaate 4
- Puhtad 5, jääkidega 4, MRL-i ületusi 0
- Jäägid:
Propamocarb (2) MRL 5.0 mg/kg, suurim 0.081 mg/kg
Tiametoksaam (2) MRL 0.5 mg/kg, suurim 0.032 mg/kg
Fludioksoniil, tsüprodiniil, Metalaxyl-M: alla määramispiiri
- Lubamatuid jääke ei leitud

Kartul

- Proove kokku 9
- Kõigil kartuliproovidel telliti multianalüüs + glüfosaadi analüüse 7, ditiokarbamaate 8
- Seoses eriloaga (TRIKA EXPERT) 1 proov
- Puhtad 3, jääkidega 6, MRL-i ületusi 0
- Jäägid:

Propamokarb (2) MRL 0.3 mg/kg, suurim 0.008 mg/kg

Metalaxyl-M (2) MRL 0.02 mg/kg, suurim 0.01 mg/kg

Pentsükuroon (1) MRL 0.1 mg/kg, leid 0.018 mg/kg

Ditiokarbamaatide summa (1) MRL 0.3 mg/kg, leid 0.118 mg/kg

Imidaklopriid alla määramispiiri

- Lubamatuid jääke ei leitud

Muud aedviljad

- Proove kokku 22:

tomat(6), kapsas(5), porgand(4), söögipeet(3), laugud(2), jääsalat(1), õun(1)

- Kõigil proovidel telliti multianalüüs + glüfosaadi analüüse 9, ditiokarbamaate 4
- Puhtaid 12, jääkidega 10
- Lubatust suurem jääk 1

porgand: aklonifeen MRL 0.08 mg/kg, jääk 0.137 mg/kg, saak jäi koristamata

Raps

- Proove: suviraps 47, taliraps 34
- Kõigil rapsiproovidel telliti multianalüüs + glüfosaadi analüüse 13, ditiokarbamaate 16, ...kvaate 23
- Seoses eriloaga (Cruiser OSR) 15 proovi
- Jääke: erinevad, vastavalt kasutatud vahenditele
- Lubamatuid jääke ei leitud
- Cruiser OSR toimeaineid (tiametoksaam, metalaksüül-M, fludioksoniil) ei leitud

Koristuseelne glüfosaadi kasutus

Alates 1.12.2018 on keelatud glüfosaadi koristuseelne kasutus saagi närvutamise või kuivatamise eesmärgil

- Proove: teravili 11, põldhernes, -uba 9, mais 1, raps 13, kartul 7
- Glüfosaadi jääk 2 proovis (hernes, uba)

Proovid (va mesilased)

- KOKKU puhtaid proove 60 e 35%
jääkidega proove 110 e 65%
- MARJAD + KÖÖÖGIVILI puhtaid 33 e 50%
jääkidega 33 e 50%
- Kasutati taimekaitsevahendeid: 155 proovi, jääke ei leitud 47 proovis
- Ei kasutatud taimekaitsevahendeid (tomat, kurk, maasikas): 15 proovi, jääke leiti 2 proovis (tomat)

Mesilased

- 5 +1 juhtumit:

Lääne-Virumaa – tkv jääke ei leitud, hukkusid varroatoosi tõttu, talvitumisel

Vormsi – tau-fluvalinaat, lestatõrje?

Valgamaa – tiaklopriid alla määramispiiri

Jõgevamaa – fiproniil, sipelgatõrje?

Võrumaa – tkv jääke ei leitud

Harjumaa – tkv jääke ei leitud

- Ühelgi 5 juhust ei olnud tegemist mesilaste ulatusliku hukkumisega.

PMA, VTA, mesindusorganisatsioonide ja EPKK ühine järeldus:

Taimekaitse tõttu ei hukkunud 2019.aastal teadaolevalt ühtegi mesilasperet.

2020 prioriteedid taimekaitses

- Teadlikkuse tõstmine taimekaitsevahendite kasutajate hulgas
- Integreeritud taimekaitse rakendamine
- Maasikakasvatus – rohkem proove maasikast
- Rapsikasvatus – proovid õitsvast taimikust
- Glüfosaadi koristuseelne kasutus
- Jätkame Eestis enim tarbitavate kultuuride (kartul, porgand), katmikalade ja väiksema kasvupinnaga köögiviljade (kurk, tomat, sibul, kapsas, peet) proovidega

PÕLLUMAJANDUSAMET

Aitäh !

Riina Pärtel

riina.partel@pma.agri.ee